

FALU TINGSRÄTT

Enhet 1

1:1

DOM

2009-06-04

meddelad i

Falun

Mål nr B 1472-09

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare

Kammaråklagare Niclas Eltenius

Åklagarkammaren i Falun

Målsägande

Målsägande A

Målsägandebiträde:

Jur.kand. Emma Roswall

Zedendahl Advokatbyrå

Box 53

774 22 Avesta

Tilltalad

Lars KRISTER Olsson, 600907-7212

Frihetsberövande: Häktad

Prästgatan 14 A

776 32 Hedemora

Offentlig försvarare:

Advokat Svante Hedberg

Advokatfirman Hedberg & Mellberg AB

Åsgatan 59 B

776 31 Hedemora

DOMSLUT

Begångna brott

Våldtäkt mot barn

Lagrum

6 kap 4 § 1 st brottsbalken

Påföljd m.m.

Fängelse 3 år

Skadestånd

Krister Olsson skall utge skadestånd till Målsäganden A med 155 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 mars 2009 till dess betalning sker.

Postadress

Box 102

791 23 Falun

Besöksadress

Kullen 4

Telefon

023-482 00

Telefax

023-482 80

E-post: falu.tingsratt@dom.se

www.falutingsratt.domstol.se

Expeditionstid

måndag - fredag

08:00 - 12:00

13:00 - 16:00

Häktning m.m.

1. Krister Olsson skall stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.
2. Tingsrättens beslut om tillstånd till restriktioner enligt 24 kap 5 a § rättegångsbalken skall alltjämt gälla.

Sekretess

Sekretessen enligt 9 kap. 16 § sekretesslagen (1980:100) skall bestå beträffande uppgifterna om Målsägande A:s identitet och adress i domsbilaga 2 och i aktbil. 2-3, 9, 13-14 och 22, vilka föredragits vid huvudförhandling inom stängda dörrar. Fortsatt sekretess skall av samma skäl råda för ljud- och bildupptagningar av förhör hållna inom stängda dörrar vid huvudförhandlingen.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Emma Roswall tillerkänns ersättning av allmänna medel för sitt uppdrag som målsägandebiträde med 28 341 kr. Av beloppet avser 13 800 kr arbete, 7 613 kr tidsspillan, 1 260 kr utlägg och 5 668 kr mervärdesskatt.
 2. Svante Hedberg tillerkänns ersättning av allmänna medel för sitt uppdrag som offentlig försvarare med 49 094 kr. Av beloppet avser 27 600 kr arbete, 10 150 kr tidsspillan, 1 525 kr utlägg och 9 819 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaderna för målsägandebiträdet och försvararen skall stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat enligt *domsbilaga 1*.

Målsäganden, vars identitet framgår av *domsbilaga 2* (hemlig), har yrkat skadestånd av Krister Olsson enligt *domsbilaga 3*.

Krister Olsson har med anledning av misstanke om brott som prövats genom denna dom varit berövad friheten såsom anhållen och häktad enligt vad som framgår av avräkningsunderlag, se *domsbilaga 4*.

DOMSKÄL

Skuld och rubricering

Krister Olsson har förnekat gärningarna.

Vid huvudförhandlingen har uppspelning av ett videoinspelat polisförhör med målsäganden skett. Krister Olsson har hörts över åtalet. Vittnesförhör har på åklagarens begäran hållits med Siv Olsson. Åklagaren har åberopat skriftlig bevisning enligt vad som framgår av *domsbilaga 1*.

Av utredningen framgår till en början följande. Målsäganden, som är född år 2002, kom tillsammans med sin lillebror och mor till Sverige från Turkiet i början av år 2007. Modern övergav snart barnen, som inledningsvis placerades på ett jourhem. Barnen kom i november 2007 att placeras i s.k. familjehem hos makarna Krister och Siv Olsson. Krister Olsson och Siv Olsson har haft ett förhållande i omkring åtta, nio år och har varit gifta under ca två och ett halvt år. I början av innevarande år tog Siv Olsson initiativ till att avsluta relationen med Krister Olsson, och i mars flyttade denne till en egen lägenhet i Hedemora. Krister Olsson och Siv Olsson har vardera

fyra egna barn, av vilka deras respektive yngsta söner har bott hos dem under aktuell tid. Därtill har även vissa av deras andra barn bott hos dem tillfälligt och i övrigt stundtals vistats i hemmet. I april 2009 anmälde Siv Olsson till socialtjänsten misstanke om att Krister Olsson utsatt målsäganden för sexuella övergrepp. Socialtjänsten gjorde i sin tur kort tid därefter en polisanmälan mot Krister Olsson. Två polisförhör kom att genomföras med målsäganden vid Barnahus i Borlänge. Vid det första förhöret berättade i målsäganden om några sexuella övergrepp från Krister Olssons sida utan hänvisade till vad hon sagt till Siv Olsson. Vid det andra förhöret berättade hon att Krister Olsson företagit sexuella handlingar mot henne i enlighet med vad åklagaren har påstått i åtalet.

De vid huvudförhandlingen hörda personerna har uppgett i huvudsak följande.

Krister Olsson

Han har märkt på både målsäganden och hennes bror att allt inte är som det skall vara med dem. De kunde till exempel inte leka själva och det fungerade inte med kamrater i deras egen ålder. Barnen var ganska lika på det sättet. Det har varit något med målsäganden och han och Siv Olsson funderade på om det kunde vara något problem i skolan. Målsäganden har också berättat att någon varit dum mot henne. De kontaktade personal på skolan, som sade att de inte hade sett något sådant. Det har hänt att han har varit ensam med målsäganden, ibland två, tre gånger per vecka när Siv Olsson hämtade målsägandens bror, vilket tog ca 15-20 minuter. Ibland var han också ensam med målsäganden när Siv Olsson handlade, men de försökte sköta inköpen när barnen inte var hemma. Det har förekommit att målsägandens bror fått gå in på sitt rum när denne varit olydig.

Det är riktigt att han själv har mått dåligt, vilket främst har berott på arbetet. Han har haft svårt att släppa arbetet när han kommit hem. Det har också varit tufft att skaffa hus igen. Vidare har det varit jobbigt med målsäganden och hennes bror, sär-

skilt med tanke på utvisningsbeslutet mot dem. Samlivet med Siv Olsson var under aktuell tid inte alltför bra, vilket berodde på att han lider av reumatism och förslitningsskador. De fysiska besvären har påverkat hans sexuella lust. Det han har behövt har han fått av Siv Olsson och han skulle aldrig vända sig till en liten flicka; han har aldrig haft någon sådan dragning. När han hade flyttat till egen lägenhet var han och hälsade på barnen hos Siv Olsson varje dag. Vid ett tillfälle har målsäganden och brodern sovit över hos honom i lägenheten.

Det är riktigt att han vid ett tillfälle har tittat på pornografi på datorn. Det var inte tillsammans med målsäganden, som visserligen var hemma. Målsäganden var på toaletten och kan absolut inte ha sett något. Hon vet inte varför målsäganden säger sådana saker. Han kan inte utesluta att någon av de andra pojkarna i huset kan ha tittat på pornografi i datorn. Barnen duschades oftast före barnprogrammen och dörren var aldrig låst, ibland stod den till och med öppen. Han och Siv Olsson har turats om med att duscha barnen. Han hade alltid i vart fall byxor på sig när han duschade barnen. Han har inte haft någon sexuell bitanke när han duschat barnen.

Målsäganden har reagerat negativt på att han och Siv Olsson har pussats och kramats även efter separationen. Målsäganden har också berättat att hon i skolan sett en flicka suga av någon. De kontaktade skolan och fick höra att det förvisso hade hänt, men något tidigare och att målsäganden inte kan ha sett det. Målsäganden har inte sagt något om sexuella övergrepp av någon annan person. Han och Siv Olsson har dock haft sådana funderingar med anledning av barnens beteende och mående. Målsäganden har aldrig klarat av att hålla på hemligheter. Han har inte legat naken i sängen med målsäganden, de har endast legat i sängen när de varit fullt påklädda. Den enda kroppskontakt han har haft med målsäganden är när han hjälpt henne att duscha. Han har inte gjort något efter det att hon duschat. Han har inte sagt åt målsäganden att suga på hans penis. När barnen sov hos honom sov de på en uppblåsbar madrass, de kom aldrig upp i hans säng. När de har varit på badhuset har de oftast busat. Om han då kommit åt målsäganden som hon sagt så var det helt ofrivilligt

från hans sida. Han har varit ganska hård mot målsäganden och hennes bror, vilket skulle kunna vara en förklaring till att hon är så hatisk mot honom. Han har försökt att hålla visst avstånd för att inte fästa sig för mycket inför en eventuell utvisning. Han har alltid haft svårt att visa känslor, även med sina egna barn.

Han har absolut inte gjort något sexuellt mot målsäganden. Han har inte heller misstänkt att några av de andra pojkarna i huset skulle ha gjort något mot henne.

Siv Olsson

Det fungerade ganska bra den första tiden efter det att målsäganden och hennes bror kom till dem, men de barnen har varit väldigt annorlunda jämfört med hennes egna och Krister Olssons andra barn. Under den första perioden var det två glada och positiva barn. Det är riktigt att barnen har svårt att sysselsätta sig själva. Målsäganden förändrades från sensommaren 2008. Målsäganden blev trött, hade ofta ont i magen och var svart under ögonen. Hon trodde att det berodde på vitaminbrist. Målsäganden började fabulera att andra gjort illa henne i skolan, bland annat skulle någon ha sparkat henne i magen. Enligt skolan hade inget sådant inträffat. De uppsökte läkare, som inte heller fann något fysiskt fel på målsäganden.

Krister Olsson började må dåligt någon gång i juli eller augusti 2008. Han blev då inåtvänd, frånvarande och gick ned kraftigt i vikt. Hans förklaring var att det var jobbigt med arbetet. Samtidigt fick hon dock signaler på att han trivdes med arbetet. Hennes och Krister Olssons samliv har förändrats mycket från hösten 2008. Det upphörde inte helt, men var inte lika frekvent som tidigare. De har talat om saken, varvid Krister Olsson sade att det berodde på arbetet. Det var hon som tog initiativ till separationen då hon misstänkte att Krister Olsson hade en närelation med en annan kvinna.

Barnen har träffat Krister Olsson efter det att han flyttade. Krister Olsson tog med barnen till badhuset en gång. De sov också över hos honom vid ett tillfälle. Planerna var att målsäganden skulle sova över ytterligare en gång men hon ville inte, utan började gråta. Målsäganden berättade då för henne att hon inte ville åka till Krister Olsson eftersom han ville ha sin snopp i hennes mun. Målsäganden var ledsen och grät. Hon åkte då genast och hämtade målsägandens bror som befann sig hos Krister Olsson. Hon konfronterade Krister Olsson med målsägandens uppgifter, men denne sade bara att han inte hade gjort något. Hon sade att hon trodde på målsäganden och skulle anmäla det hela till socialtjänsten. Han verkade acceptera att hon skulle anmäla saken. Hon frågade vad han hade gjort, varvid han svarade ”då är man väl en pedofil då”. Krister Olsson frågade inte efter några detaljer.

Målsäganden har sagt att hon inte vill träffa Krister Olsson igen och inte heller åka till badhuset med denne. Målsäganden har berättat att Krister Olsson på badhuset hade haft sina fingrar i hennes stjärt. Målsäganden har varit ledsen och velat att hon skulle lova att Krister Olsson aldrig skulle komma hem till dem igen. Målsäganden har också berättat att hon på datorn sett en tant ha en farbrors snopp i munnen och att Krister Olsson ville att hon skulle göra likadant. Vidare har målsäganden sagt att hon inte förstår varför Krister Olsson inte lyssnar när hon säger att hon inte vill, utan att han då säger ”lite till”. Hon har frågat målsäganden när dessa saker har hänt, varvid målsäganden svarat att det hänt när hon – Siv Olsson – hämtat målsägandens bror på dagis.

Den 22 januari 2009 upptäckte hon att Krister Olsson hade tittat på pornografiska filmer på datorn. Under den tiden hade han varit ensam hemma med målsäganden. Krister Olssons uppgifter om var målsäganden vid det tillfället hade befunnit sig har gått isär, varför hon börjat undra var målsäganden egentligen befann sig. Målsäganden har berättat att det hänt saker när brodern varit instängd på sitt rum. Målsäganden har vidare sagt att hon legat i deras säng och att Krister Olsson haft sin snopp vid hennes stjärt samt att hon sett snoppen men inte vill prata om saken.

Hon ville inte påverka målsäganden, utan ville att allt skulle komma spontant från målsäganden. Hon har inte frågat om några detaljer. Angående övernattningen hos Krister Olsson har målsäganden berättat att han väckte henne när brodern var på toaletten och att Krister Olsson tog henne i stjärten. Krister Olsson har berättat att barnen fick sova i hans säng.

Målsäganden berättade efter det första polisförhöret att hon då inte vågade berätta något för förhørsledaren om vad Krister Olsson gjort, trots att hon egentligen ville berätta. Själv har hon inte pressat målsäganden att berätta för polisen. Målsäganden mår mycket bättre efter att ha berättat om händelserna. Nu är målsäganden öppen och glad igen och kan sova på nätterna. Förut var det som en osynlig vägg mellan dem, men nu är den borta. Målsäganden har inte ont i magen längre, stammar mindre och säger inte heller att någon i skolan är dum mot henne. Målsäganden har aldrig tagit tillbaka påståendena om Krister Olsson. Målsäganden har aldrig sagt något som tyder på att hon tidigare utsatts för sexuella övergrepp. Hennes uppfattning är att målsäganden inte har kunnat hitta på dessa saker. Målsäganden och hennes bror känner inte till att de har ett utvisningsbeslut som hänger över dem.

Hon har aldrig sett Krister Olsson visa något sexuellt intresse för barn.

Tingsrätten gör följande bedömning.

Det kan konstateras att direkta vittnesiakttagelser och teknisk bevisning saknas till stöd för åtalet, något som ofta är fallet vid denna typ av brott. Detta hindrar emellertid inte att bevisningen ändå kan bedömas tillräcklig för en fällande dom. Avgörande blir därvid att bedöma målsägandens trovärdighet samt tillförlitligheten i hennes uppgifter i belysning av vad som i övrigt framkommit.

Målsäganden har i mitten av maj 2009 genomgått en rättsmedicinsk kroppsundersökning. Vissa skador har härvid noterats, men inte några sådana skador som tyder på att målsäganden har utsatts för våld av annan person. I utlåtandet har gjorts den bedömningen att frånvaron av fynd vid undersökningen inte utesluter att det förekommit sådan sexuell kontakt som anges i polisutredningen.

Målsäganden har i det videoinspelade polisförhöret berättat väsentligen att Krister Olsson med sina fingrar och sitt könsorgan såväl vidrört som trängt in i hennes "stjärt" och "mus", att han förevisat en pornografisk bild och därvid bett henne att suga på hans penis men att hon vägrat, att han slickat i hennes stjärt och "sugit på hennes mus", att hon sagt åt honom att sluta och att han därvid sagt "lite till". Detta skall ha skett ett större antal gånger, "nästan varje dag", och skall i huvudsak ha ägt rum i Siv Olssons och Krister Olssons sovrum i det dåvarande gemensamma hemmet när de varit ensamma hemma, men även när hennes lillebror varit hemma. Brodern skall vid dessa tillfällen antingen ha befunnit sig instängd i sitt rum eller på toaletten. Vissa av händelserna skall ha ägt rum i badrummet i samband med att Krister Olsson duschat målsäganden. Ett av övergreppen skall ha ägt rum vid en övernattning i Krister Olssons lägenhet och ett annat på ett badhus.

Krister Olsson har bestämt tillbakavisat målsägandens uppgifter och förnekat att han överhuvudtaget skulle ha någon sexuell dragning till barn. Någon förklaring till målsägandens uppgifter har han dock inte lämnat. Han har vidare bestritt att det förelegat sådant tidsmässigt utrymme som möjliggör händelserna, varvid han hänvisat till sitt eget arbetsschema respektive målsägandens skolschema.

Det har av utredningen framgått att Krister Olsson vid flera tillfällen under den period som åtalet avser varit ensam med målsäganden i huset. Det har vidare framgått att Krister Olsson flera gånger har ombesörjt målsägandens duschning. Utredningen ger inget annat vid handen än att det praktiskt och tidsmässigt i och för sig funnits utrymme för Krister Olsson att utföra de handlingar som åklagaren påstår. Vad gäll-

er rättsintyget kan konstateras att innehållet varken talar för eller emot de påstådda händelserna. Det kan härvid anmärkas att undersökningen ägde rum omkring en och en halv månad efter det sista tillfället som anges i gärningsbeskrivningen.

Vid bedömningen av målsägandens uppgifter måste tas i beaktande att hon är blott sex år gammal. Detta föranleder att viss försiktighet måste iakttas vid bedömningen av hennes uppgifter. Enligt rättens mening har målsäganden berättat om de påstådda händelserna på ett, för hennes ålder, ovanligt tydligt och konsistent sätt. Målsägandens berättelse innehåller därtill sådana detaljer som hon i sin ålder inte rimligen borde ha någon kännedom om. Det har för rätten vid videouppspelningen av förhöret varit uppenbart att målsäganden varit påtagligt besvärad av att prata om händelserna och har uppvisat en stark aversion mot Krister Olsson. Någon annan synbar anledning för målsäganden att hysa sådana känslor mot Krister Olsson än att övergreppen verkligen har ägt rum har inte framkommit. Inte heller har det framkommit något rimligt skäl för målsäganden att på falska grunder anklaga Krister Olsson för sådana handlingar som hon gjort. Sammantaget framstår målsäganden som trovärdig. Denna bedömning medför emellertid inte nödvändigtvis att uppgifterna även är så tillförlitliga att de kan godtas som grund för bedömningen. Inget i målet tyder dock på att målsäganden skulle ha en för hennes ålder onormalt livlig fantasi. Såvitt framgått av utredningen beror målsägandens visat felaktiga påståenden – att hennes dåliga mående orsakades av att hon utsatts för våld i skolan – närmast på hennes inledande ovillighet att berätta om nu åtalade händelser. De detaljer som målsäganden berättat om är vidare av sådan karaktär att det inte kan finnas något rimligt utrymme för att hon missuppfattat situationen. Inget tyder heller på att målsäganden blivit påverkad i sin berättelse av någon annan person.

Samtliga hörda personer har samstämmt berättat att såväl målsäganden som Krister Olsson började må dåligt under den för åtalet aktuella perioden. Siv Olsson har omvitnat hur Krister Olsson förändrades kraftigt till sin person och det är vidare utrett att deras sexuella samliv begränsades starkt till sin omfattning. Vidare har Siv

Olsson omvittnat hur målsäganden mått påtagligt mycket bättre efter att ha berättat om händelserna för henne och för förhørsledaren på Barnahus. Dessa omständigheter förstärker, enligt rättens mening, tillförlitligheten i målsägandens uppgifter. Såvitt framgått frågade Krister Olsson inte närmare om misstankarna han konfronterades med, något som knappast framstår som en adekvat reaktion för någon som blev oskyldigt anklagad för en gärning av detta slag. Det är vidare klarlagt att Krister Olsson har tittat på pornografisk film när målsäganden var hemma. Även om det inte har kunnat utredas var i huset målsäganden då befann sig, ger detta ett starkt stöd åt målsägandens uppgift att Krister Olsson för henne visat en pornografisk bild – utvisande en kvinna som utför oralsex på en man – och därvid uppmanat henne att göra som kvinnan på filmen.

Tingsrätten finner vid en samlad bedömning av vad som förekommit i målet att målsäganden framstår som en trovärdig person och att hennes uppgifter är tillförlitliga. Hennes berättelse skall därför ligga till grund för bedömningen. Tingsrätten finner det därigenom ställt utom rimligt tvivel att Krister Olsson vid flera tillfällen haft vaginalt och analt samlag med målsäganden och därtill med henne utfört andra sexuella handlingar som är jämförliga med samlag. Generellt är små barns tidsmässiga medvetenhet begränsad, vilket motiverar viss försiktighet vid bedömningen av gärningarnas omfattning. Det är vidare visat att målsäganden endast vid ett tillfälle har övernattat i Krister Olssons lägenhet. Även med en försiktig uppskattning måste det anses utrett att övergreppen – i enlighet med vad som påstås i åtalet – har ägt rum vid flera tillfällen under den i åtalet angivna tidsperioden. Åtalet är därmed styrkt.

Gärningarna har begåtts mot en liten flicka som befunnit sig i en mycket utsatt position, utan föräldrar i ett främmande land. De har utförts av en person till vilken hon stod i en uppenbar beroendeställning och i en miljö där hon saknade varje praktisk möjlighet att avvärja övergreppen. Det finns inga omständigheter som gör att brottet

kan bedömas som mindre allvarligt. Krister Olsson skall således dömas för våldtäkt mot barn.

Påföljd

Krister Olsson förekommer inte sedan tidigare i belastningsregistret. Av företagen personutredning framkommer att han lever under ordnade förhållanden. Frivården bedömer att det föreligger ett övervakarbehov med hänsyn till brottslighetens art.

För våldtäkt mot barn är föreskrivet fängelse i lägst två och högst sex år. Tingsrätten finner, särskilt med av beaktande att målsäganden befunnit sig i en mycket utsatt position samt att det varit fråga om övergrepp vid flera tillfällen, att straffvärdet överstiger minimistrafvet och motsvarar fängelse tre år. Någon annan påföljd än fängelse kan inte komma i fråga med hänsyn till brottslighetens art och straffvärde. Krister Olsson skall alltså dömas till fängelse i tre år.

Skadestånd

Krister Olsson har i konsekvens med sin inställning i ansvarsdelen bestritt skadeståndsskyldighet gentemot målsäganden.

Mot bakgrund av utgången i ansvarsfrågan är Krister Olsson skadeståndsskyldig gentemot målsäganden.

Skadeståndet för *kränkning* skall bestämmas enligt objektiva grunder och med beaktande av Högsta domstolens och Brottsoffermyndighetens praxis. Brottsoffermyndigheten tillämpar ett normalbelopp vid våldtäkt mot barn om 75 000 kr, men det kan bli fråga om högre ersättning i fall där omständigheterna är försvårande. I förevarande fall har det varit fråga om flera övergrepp som riktats mot en liten flicka som befunnit sig i en utsatt position, utförda av en person till vilken hon stod

i ett beroendeförhållande och i situationer där hon har saknat praktisk möjlighet att värja sig. Med hänsyn till det anförda bör kränkningssersättningen bestämmas till ett belopp väsentligt överstigande normalbeloppet, nämligen till 125 000 kr

När det gäller *sveda och värk* är det utrett att målsäganden i tidsmässigt samband med åtalad gärning har mått dåligt såväl fysiskt som psykiskt. Det har framkommit att en samtalskontakt har planerats i syfte att målsäganden skall kunna bearbeta aktuella händelser. Mot bakgrund härav framstår det yrkade beloppet för *sveda och värk* som skäligt och yrkandet i denna del skall bifallas.

Om ränteberäkningen råder inte tvist.

Övrigt

Det finns skäl för fortsatt sekretess enligt vad som framgår av domslutet.

Krister Olsson skall betala föreskriven avgift till brottsofferfonden.

Med hänsyn till Krister Olssons ekonomiska förhållanden bör försvararkostnaden stanna på staten.

Det finns risk för att Krister Olsson, om han ges tillfälle därtill, fortsätter brottslig verksamhet eller försvårar sakens utredning inför fortsatt domstolsprövning av brottsmisstankarna. För våldtäkt mot barn är vidare föreskrivet fängelse i lägst två år, och det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas. Krister Olsson skall därför kvarbli i häkte till dess att domen i ansvarsdelen vinner laga kraft, och åklagaren skall även i fortsättning ha rätt att meddela restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken.

FALU TINGSRÄTT
Enhet 1
1:1

DOM
2009-06-04

B 1472-09

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se *domsbilaga 5* (DV 400)

Överklagande (ställt till Svea hovrätt) senast den 25 juni 2009.

På tingsrättens vägnar

Lars Eklycke

Avräkningsunderlag, se domsbilaga 4.